

Luksus, man kun tildelte dem i de øverste Klasser, men nu faa de dem over hele Linien.

Hvad Kosten angaar, vidste det ærede Medlem jo ogsaa, at den var udmærket god. (*Sabroe*: Udmærket? Naa, ja.) Ja, udmærket og udmærket ere jo to Ting, jeg indrømmer, at fine Diners faa de ikke. Men de Gange, jeg har været paa Vridsløse og har set og smagt paa Maden, har jeg i alt Fald sagt til mig selv: Gid alle fattige Mennesker her i Danmark kunde faa saadan Mad. Den har altid været god. Om den yderligere er forbedret, efter at Alberti har givet dem en lille Paa-mindelse, skal jeg ikke sige. Men det er gode, friske, første Klasses Ting, og Maden er veltillavet.

Naar Fangerne blive løsladte, sørges der efter min Mening udmærket for dem. Jeg har, som sagt, nogle Gange haft den Fornøjelse at kunne bistaa Fængsels-selskabet med Fanger, der ere komne ud af Fængslet. For den enes Vedkommende blev der sagt til mig: Kan De ikke hjælpe os med at sætte den Mand i Vej. De maa disponere efter For-godtbefinde over et Beløb, De selv synes kan være passende for at hjælpe ham. Jeg spurgte vedkommende løsladte Fange, paa hvilken Maade han mente at kunne skabe sig en Eksistens. Han sagde: Ja, jeg ønsker at faa en Hest og en Vogn og at blive udstyret med saa mange Penge, at jeg kan købe en halv Krop Kød. Det var jo ikke saa lidt, sagde jeg. Jeg spurgte Selskabet, om jeg kunde disponere over et Beløb, der var tilstrækkeligt til at imødekomme hans Ønske. Det blev mig tilstaaet. Jeg fik et Beløb paa 280 Kr. at disponere over, og Manden er nu godt kørende i bogstavelig Forstand. Han er bleven bedre kørende end den Dag, da vi vare paa Marked for at købe Hest og Vogn. Den Hest var jo ikke fuld-blods, men den kunde dog akkurat kravle af Sted med en Vogn og en halv Krop Kød. Senere har han været i Stand til at forbedre Køretøjet, og han er, som sagt, nu bedre kørende. At det var en Betingelse, at han skulde være Afholdsmænd, siger jeg kun for Fuldstændigheds Skyld. Det var Betingelsen for, at han overhovedet blev hjulpen. Han har heller ingen Ret til Køretøjet, undtagen saa længe han lader være at nyde Spiritus. Det var ganske nødvendigt for denne Mand's Vedkommende. Der er jo mange af Fangerne dernede, der ere skikkelige og brillante Mennesker, naar de blot ingen Spiritus faa. Efter hvad Inspektøren dernede siger

— og der er ingen Grund til at tvivle derom —, sidde de fleste af Fangerne der, fordi de have været lidt for letsindige i Omgangen med Spiritus, ellers er det udmærkede Mennesker. Denne Mand har nu ladet være at nyde Spiritus og har det særdeles godt.

Den Maade, hvorpaa en saadan løsladt Fange bliver tagen under Vingerne, er udmærket god. Jeg har tidt tænkt paa, hvor kedeligt det er, at mange stræbsomme Arbejdere forgæves maa søge den Hjælp, der saaledes bliver ydet en løsladt Fange. Der er dem, der i deres Bitterhed sige: Herregud, skulle vi komme frem i Verden, er det næsten nødvendigt at lave en lille Buk for at komme paa Vridsløse, saa bliver man nok hjulpen. Nu ønsker jeg, at man fremdeles skal hjælpe disse Mennesker, men jeg er tilbøjelig til at tro, at der virkelig bliver gjort saa meget for vore Fanger, at der her ikke er nogen Grund til at kritisere. Jeg anser Vridsløselille for i langt højere Grad at være en Opdragelsesanstalt end en Straffeanstalt. Der er Fanger, der have sagt til mig: Vi kunne ikke nægte, at vi have haft det godt derinde. Vi have lært at skrive og regne og have hørt gode historiske Foredrag, der have vakt vor Interesse for fortsat Belæring, vi kunne kun være taknemmelige for Opholdet. Det eneste, de beklage sig over, er egentlig, at naar de komme ud og ere blevne andre Mennesker, have de en Plet paa sig; at de have været paa Vridsløse, er selvfølgelig ikke nogen Anbefaling. Man bør derfor ogsaa i fortrinlig Grad hjælpe dem, fordi de vanskeligt kunne skaffe sig Plads bag efter. Jeg tror virkelig, at der her er en saa udmærket Institution, som man næsten kan forlange. Det har jeg faaet et bestemt Indtryk af. Det ærede Medlem fra Aarhus nordre (*Sabroe*) har i og for sig heller ikke kritiseret Forholdene; han har vel nærmest spurgt: Er det og det sandt? Og jeg har ment det rigtigt at give ham Svar paa det og gøre Rede for det Indtryk, jeg har faaet de Gange, jeg har været derude. Det ærede Medlem talte om en Provision eller et Honorar, som Inspektøren fik. Jeg skal oplyse, at Inspektøren faar Betaling for at tilse Opførelsen af Bygninger og holde Regnskab dermed; men det er saa ubetydeligt mod, hvad det vilde koste, hvis man skulde betale en Arkitekt derfor, saa man sikkert ikke kunde faa det gjort billigere.

Jeg har saa et Par Henvendelser til den højtærede Trafikminister; men jeg